

ספיישל פורים – יום האישה

מערכי פעילויות משותפים של:

תנועת הצופים העבריים

ופרויקט SELFREE אגף החינוך ויצו- הסתדרות
עולמית לנשים

תוכן עניינים

- 2.....הקדמה למנחה.
- 3..... למה מתחפשים. ות? למה אני מתחפש.ת?
- 6..... מה אני רוצה שיבינו מהתחפושת שלי? -חטיבה
- 9..... מה הציפיות החברתיות שיש בנוגע לתחפושות?- חטיבה
- 12..... מה התחפושת נותנת לי? - תיכון
- 15..... איך באים לידי ביטוי אומץ וגבורה במגילת אסתר?- תיכון
- 17..... נספחים

הקדמה למנחה

למדריכה ולמחנכת שלום וחג שמח,

קובץ פעילויות זה, שנכתב בשיתוף פעולה של תנועת הצופים העבריים יחד עם ויצו- הסתדרות עולמית לנשים ציוניות, הינו הצעה עבורכם/ לקיום שיח חינוכי עם נערות/ים (כיתות ז'-י"ב) אודות חג הפורים תוך התמקדות בחיזוק דימוי גוף חיובי ודימוי עצמי חיובי. דרך העמקה בסיפור המגילה ובמסורות החג, תוכלו להעלות שאלות רלוונטיות בנוגע להשפעות של אידיאל היופי ושל הבנייה מגדרית חברתית על דימוי הגוף ועל הדימוי העצמי.

מסורות חג הפורים מציפות דילמות שיכולות להתקיים גם סביב השגרה היומיומית, אנחנו הרי מבטאות ומבטאים את עצמנו דרך בגדים ולבוש גם ביום יום. עבור נערות ונערים, הדילמות האלה יכולות להיות פלטפורמה לביטוי עצמי משחרר ומעצים ובוודאי יכולות להיות מלחיצות, מאתגרות ומערערות של ביטחון עצמי ודימוי עצמי בריא. כמו כן, דווקא בגלל הסמיכות שבין חג הפורים ליום האישה הבינלאומי (השנה חלים במועד זה), אי אפשר שלא לעסוק בהיבט המגדרי של החג. בפורים נמצא הרבה תחפושיות ממוגדרות, בנים יבחרו שוב ושוב בתחפושיות שמסמלות כוח והבנות יבחרו בתחפושיות שמעצימות יופי. בעולם כל כך ממוגדר, הגיוני שנערות ונערים ימשכו לתחפושיות כאלה, ואם עוד אין לנו בבית שיח מודע מגדר בכל ימות השנה, אי אפשר לצפות מהם ומהן לבחור אחרת. כמו כן, סיפור המגילה, במרכז ניצבות שתי דמויות נשיות, מחייב אותנו לעסוק בשאלת מקומה של האישה בחברה, ובפרט היחס לגופה ולמיניותה. על אף שלכאורה מדובר בסיפור 'רחוק' מחייהן וחייהם של הנערות והנערים, הוא מכיל בתוכו רעיונות וסוגיות רלוונטיות מאוד גם כיום ובמיוחד עבורן ועבורם.

כל זאת ועוד תמצאו במערך, המציע עיסוק משמעותי וערכי בחג הפורים בצורה רלוונטית ומותאמת לגיל הנעורים. תוכלו לעשות בו שימוש לפי התאמה לגיל, למצב הקבוצה ולמטרות החינוכיות הספציפיות. כאמור, המערך נכתב בשיתוף פעולה בין שני ארגונים. תנועת הצופים, שפועלת ברמה כלל תנועתית לעיסוק בקידום דימוי גוף חיובי דרך הכשרות ופעילויות שונות ואגף החינוך של ויצו העולמית שמוביל קידום דימוי גוף חיובי במסגרת פרויקט SELFREE.

2

פרויקט SELFREE נולד מתוך זיהוי צורך לעיסוק מקיף ומשמעותי בנושא דימוי הגוף בגיל הנעורים (לאור מגמות עלייה של חוסר מרוצות מהנראות ושל הפרעות אכילה בגילאים אלו בישראל), במטרה לעשות זאת באופן מותאם לימינו, תוך התמקדות בחשיבות של תוכן ברשתות החברתיות וביצירת הגשר בין העולם הוירטואלי לעולם 'האמיתי'. הפרויקט מובל על ידי קבוצת משפיעניות רשת ואקטיביסטיות בתחום דימוי הגוף, ממקצועות שונים ומגוונים ויחד הן מקדמות תוכן חיובי ברשתות החברתיות השונות וכן מעבירות הרצאות וסדנאות בנושא לבני נוער בכל רחבי הארץ. הקבוצה עברה הכשרה מקצועית ייעודית לעיסוק חינוכי מיטיב בתחום דימוי הגוף עם נערות/ים ובימים אלו ממשיכה לפתח אופני פעולה נוספים במטרה לקדם מהלכים ברמה הלאומית.

הפרויקט פועל מתוך אמונה גדולה בנערות ובנערים, המהוות ומהווים סוכנות וסוכני שינוי עוצמתיים, דרך העלאת מודעות, פיתוח ביקורתיות ופעולה לשינוי המציאות והנורמות החברתיות. בהמשך לכך, זו הזדמנות לברך על שיתוף הפעולה עם תנועת הצופים, שלקחה על כתפיה משימה גדולה לעסוק בנושא באופן מקצועי, מחייב וכלל ארצי ומהווה דוגמה והשראה מבחינתנו ליכולת של תנועות נוער ושל נוער בכלל לחולל שינוי.

מקוות שהמערך הוא סנונית מבשרת של שיתופי פעולה נוספים למען מטרה זו.

להרחבה על הפרויקט בקרו באתר שלנו - [סלפרי](#)

למה מתחפשים.ות? למה אני מתחפש.ת?

הסבר -

בזמן הקרוב אנחנו הולכותים לדבר על אחד החגים האהובים במיוחד – חג פורים! כמו שאנחנו כאן במעגל, יש עשרות מעגלים שונים שעוברים תוכן דומה ברחבי הארץ, מטרת הפעילות היא לנהל שיח פתוח ואמיתי על נושא שבא לידי ביטוי כמעט בכל מקום ביום יום שלנו, אבל בגלל שפורים ממש עוד רגע מגיע, נדבר על דימוי גוף ומגדר בהקשרים של החג.

כדי שיהיה לנו נעים ונוח יחד ארצה קודם כל שנעשה תיאום ציפיות למפגש:

- אשמח לשמוע את כולם, כל קול ייחודי ויכול להוסיף לדיון. אני רוצה לעודד אתכם. להשתתף ולקחת חלק פעיל.
- באותה נשימה אגיד שיש כאן מקום לכל הדעות והמחשבות, בתנאי שהן נאמרות בצורה מכבדת ואינן פוגעניות. נשתדל להביע את עצמנו ופחות להגיב רק לאחרים. ות, נשאל שאלות וננסה להקשיב בצורה פתוחה.
- נשים לב לקיים תרבות דיון בקבוצה, כשמשהו מדבר.ת כולנו נעשה מאמץ להקשיב.
- מתוך כבוד למרחב ורצון לייצר תחושת נוחות ופתיחות – נשים לב שמה שנאמר בקבוצה נשאר בקבוצה ולא יוצא למקומות אחרים. כמובן שמה שאני אומר.ת ומציג.ה או על התוכן הכללי שהפעילות אתם.ן מוזמנים.ות לדבר בשמחה.
- הנושא הזה עלול לעורר אצל כל אחת ואחד מאיתנו תחושות שונות, אני מזמין.ה אתכם.ן להיות בהקשבה לעצמכם.ן ולסמן לי במידה ויש צורך כלשהו שעולה מתוך הנאמר.

הערה למדריך.ה:

חשוב לשים לב שבתוך הקבוצה יש שוניות רבות כבר עם הכניסה לחדר, ישנה אפשרות כי יהיה מי שסובלת מהפרעות אכילה, קשיים בדימוי גוף ועוד. מטרת הפתיחה היא רגע להסביר את הנושא, להציג איך יש לנהוג ומה אפשר ואי אפשר לעשות במרחב הקבוצתי. במידת הצורך לאורך הפעילות נחזור להתחלה ונזכיר את התיאום ציפיות ואת הנקודות הרלוונטיות מתוכו.

3

5 דק' ⌚

מתודה 1 - שיתוף

אפשרות ראשונה:

נבקש מכל אחד.ת מהחניכים.ות לחשוב על התחפוש הזכורה ביותר / האהובה ביותר עליו/ה ולחשוב מה היה בתחפוש הזו שגרם לי לאהוב אותה?
נערוך סבב בין המשתתפים ונאסוף על הלוח מה גרם לאהבה של התחפוש.

אפשרות שנייה:

נערוך סבב מכל אחת ואחד מהחניכות.ים לשותף – משהו שלא הייתי מוכן.ה להתחפש אליו בשום מחיר?

הערה למדריך.ה:

העיסוק במה שאהבנו או במה שלא נרצה להתחפש בכלל יכול לייצר נקודות למחשבה להמשך הפעילות – מה גורם לנו להתחפש? למה אנחנו מתחפשים.ות בכלל? מה מוביל אותנו לבחור כך או אחרת?

10 דק' ⌚

מתודה 2 – פירוק

אפשרות ראשונה:

נחלק את הקבוצה ל-3 קבוצות קטנות, כל קבוצה תקבל חג שמתחפשים. (פורים, ליל כל הקדושים, קרבנל המסכות בנציה וחג יום המתים) בו ותצטרך לענות על השאלות הבאות:

- מי מתחפש.ת?
- למה מתחפשים.ות?
- כמה משמעות יש למי מתחפש.ת והאם יש קשר בין התחפושת למתחפשים.ות?
- מה ניתן להבין על האדם/האישה מהתחפושת?

נחזור למעגל ונשתף בנוגע לכל אחד מהחגים.

- מה השוני בין החגים?
- האם יש חג שמפתיע אותנו?
- כמה משמעות יש למי שמתחת לתחפושת לעומת לתחפושת בחגים השונים?

אפשרות שנייה:

נחלק ל-4 קבוצות קטנות. כל קבוצה תצטרך לחקור סוג אחר של תחפושות מתוך האינטרנט (תחפושות תינוקות, תחפושות בנות/נשים, תחפושות בנים/גברים, תחפושות חרדיות). נבקש מהקבוצות לחפש באינטרנט, להסתכל על סרטונים ולענות על השאלות הבאות:

- מה ניתן להבין מהתחפושות? מה הן מבטאות?
- כמה משמעות יש למי שמתחפש.ת? והאם יש קשר בין התחפושת למתחפש.ת?
- האם יש משהו משותף לכל התחפושות?

נחזור למעגל ונשתף במחשבות בנוגע לסוגי התחפושות.

- מה השוני בין התחפושות השונות?
- מה מייצגות התחפושות השונות? מה ניתן להבין מהן?
- האם יש משמעות למי שמתחפש.ת? או יותר משמעות לתחפושת עצמה?

הערה למדריך.ה:

לצד השאלות על התחפושות השונות, הראייה הביקורתית לשוני המגדרי/התרבותי והסיבות, אנחנו מאמינות.ים בחופש ביטוי גם בלבוש, ושכל אחת ואחד יכולים לבחור ללבוש מה שבא להן.ם. ננסה להסתכל ביחד עם הקבוצה – מה גורם לי לבחור את התחפושת הזו? למה דווקא זו ולא אחרות? מה הייתי רוצה שיבינו עליי ומה אני מבינה על אחרות.ים?

מתודה 3 – דיון בשאלה

נדון עם הקבוצה בשאלות מתוך מה שעלה במתודות הקודמות ומתוך השאלות הבאות:

- מה הייתי רוצה שיבינו עליי כשאני מתחפש.ת?
- מה חשוב לי שידעו עליי בזמן שאני מתחפש.ת?
- מתי נעים לי להיות אני? מתי נעים להיות אחר.ת?
- באיזה סיטואציות תחפושת היא חשובה או לטובתי?
- האם הייתי רוצה שהתחפושת תהיה פחות אני?

ספיישל פורים - יום האישה

מערך פעילות משותף של: תנועת הצופים העבריים
ופרויקט SELFREE אגף החינוך ויצו- הסתדרות עולמית לנשים

- מה אפשר ללמוד מתרבויות אחרות או משנויות בסוגי התחפושות?
- מה גורם לנו לבחור כמה לחשוף וכמה להסתיר? האם יש לזה חלק חברתי?
- כמה החברה משפיעה עלינו בבחירה של התחפושת שלי?
- האם פילטרים הם גם סוג של תחפושת? אנחנו הרי משתמשים בפילטרים לא רק בפורים, אז האם אפשר לדעתכן לומר שאנחנו 'מתחפשות' ברשתות החברתיות לא רק בפורים?

הערה למדריך.ה:

התחפושת מאפשרת לנו לתת לאמת הפנימית שלנו לצאת החוצה, ומנגד יכולה להציג את ההפך הגמור מאיתנו. היא יכולה לייצג את כל מה שאנחנו רוצות להיות, או את כל מה שלא. אבל לא משנה למה אנחנו בוחרות להתחפש, השאלה האמיתית היא- למה בחרנו בתחפושת הזו?

15 דק'

מה אני רוצה שיבינו מהתחפוש שלי? - חטיבה

הסבר -

בזמן הקרוב אנחנו נדבר דבר על אחד החגים האהובים במיוחד - חג פורים! כמו שאנחנו כאן במעגל, יש עשרות מעגלים שונים שעוברים תוכן דומה ברחבי הארץ, מטרת הפעילות היא לנהל שיח פתוח ואמיתי על נושא שבא לידי ביטוי כמעט בכל מקום ביום יום שלנו, אבל בגלל שפורים ממש עוד רגע מגיע, נדבר על דימוי גוף ומגדר בהקשרים של החג.

כדי שיהיה לנו נעים ונוח יחד ארצה קודם כל שנעשה תיאום ציפיות למפגש:

- אשמח לשמוע את כולם, כל קול ייחודי ויכול להוסיף לדיון. אני רוצה לעודד אתכם להשתתף ולקחת חלק פעיל.
- באותה נשימה אגיד שיש כאן מקום לכל הדעות והמחשבות, בתנאי שהן נאמרות בצורה מכבדת ואינן פוגעניות. נשתדל להביע את עצמנו ופחות להגיב רק לאחרים. ות, נשאל שאלות וננסה להקשיב בצורה פתוחה.
- נשים לב לקיים תרבות דיון בקבוצה, כשמשהו מדבר. ת כולנו נעשה מאמץ להקשיב.
- מתוך כבוד למרחב ורצון לייצר תחושת נוחות ופתיחות - נשים לב שמה שנאמר בקבוצה נשאר בקבוצה ולא יוצא למקומות אחרים. כמובן שמה שאני אומר. ת ומציגה או על התוכן הכללי שהפעילות אתם. מוזמנים. ות לדבר בשמחה.
- הנושא הזה עלול לעורר אצל כל אחת ואחד מאיתנו תחושות שונות, אני מזמין. ה אתכם. להיות בהקשבה לעצמכם. ולסמן לי במידה ויש צורך כלשהו שעולה מתוך הנאמר.

הערה למדריך. ה:

חשוב לשים לב שבתוך הקבוצה יש שונות רבות כבר עם הכניסה לחדר, ישנה אפשרות כי יהיה מי שסובלת מהפרעות אכילה, קשיים בדימוי גוף ועוד. מטרת הפתיחה היא רגע להסביר את הנושא, להציג איך יש לנהוג ומה אפשר ואי אפשר לעשות במרחב הקבוצתי. במידת הצורך לאורך הפעילות נחזור להתחלה ונזכיר את התיאום ציפיות ואת הנקודות הרלוונטיות מתוכו.

6

מתודה 1 - שיתוף

אפשרות ראשונה:

נבקש מכל אחד. ת מהחניכים. ות לחשוב על התחפוש הזכורה ביותר / האהובה ביותר עליו/ ולחשוב מה היה בתחפוש הזו שגרם לי לאהוב אותה? נערוך סבב בין המשתתפים ונאסוף על הלוח מה גרם לאהבה של התחפוש.

אפשרות שנייה:

נבקש מכל הקבוצה לענות מבלי ששאר חברי. ות הקבוצה יראו על השאלה - "מה תהיה התחפוש הכי ויראלית השנה?" לאחר שכל חברות וחברי הקבוצה ענו, נבקש מהם. ן להציג את התשובה ולהסביר - למה דווקא התחפוש הזה תהפוך לויראלית? מה יש בה מיוחד? מה היא מסמלת?

הערה למדריך.ה:

כבר בחשיבה על תחפושות ניתן למצוא (ואף לחלק על הלוח במידת ההתאמה) את המאפיינים השונים המבטאות התחפושות השונות - נשיות וגבריות כמו יופי, אומץ, מקוריות. או להסתכל על ההשפעות החברתיות, איך בחרנו שהיינו קטנים. וזו יותר? מה משפיע עלינו עכשיו? איך החברה מעודדת תחפושות מסוגים שונים? ועוד.

10 דק'

מתודה 2 – הבעה יצירתית

נחלק את הקבוצה ל- 3 (או יותר) קבוצות. כל קבוצה תייצג אוכלוסייה אחרת – בנות, בנים וקבוצה אחת שתייצג בנים ובנות גם יחד.
נבקש מהקבוצה לצייר תחפושות או לחפש באינטרנט תחפושות שמותאמת לקראת פורים הקרוב. ניתן להשתמש בתחפושות מהמתודה הקודמת, הויראליות ביותר או התחפושות שהכי הרבה התחפשו אליה ועוד.

ניתן בזמן החיפוש/ הציור להוסיף שאלות נוספות שידייקו את העשייה:

- מה היינו רוצים. וזו שהתחפושות תייצג?
- כמה היא דומה לתחפושות שלנו מהילדות? כמה היא שונה?
- לאיזה גיל התחפושות מתאימה? מאילו חומרים היא מורכבת?
- כמה היא מקורית? כמה היא מבוססת על תחפושות אחרות שראינו?

נחזור למעגל ונשתף את הקבוצה בתוצרים –

מה התחפושות שצוירתם. / מצאתם. למי היא מיועדת? מה ניתן לראות בה?

7

הערה למדריך.ה:

חשוב לציין, מטרת החיפוש או הציור היא להעלות למודעות תפיסות על דימוי גוף ומגדר, ורצון להסתכל בראייה ביקורתית. אך יותר מזה, אנחנו מאמינות.ים בחופש ביטוי גם בלבוש, ושכל אחת ואחד יכולים לבחור ללבוש מה שבא להן.ם.

15 דק'

מתודה 3 – דיון בשאלה

נדון עם הקבוצה בשאלות מתוך מה שעלה במתודות הקודמות ומתוך השאלות הבאות:

- מה התפקיד של תחפושות בחיים שלנו?
- מה המטרה של התחפושות?
- מה אני מבין מתחפושות של אחרים. וזו? איך אני מסתכל על אחרים. וזו מחופשיים?
- מה הייתי רוצה שידעו עליי מתוך התחפושות שלי?
- איך אני בוחרת. תחפושות? מה אבלט בה? מה פחות?
- מה אנחנו מבינים. וזו מתחפושות של בנות? מתחפושות של בנים?
- האם פילטרים הם גם סוג של תחפושות? אנחנו הרי משתמשים בפילטרים לא רק בפורים, אז האם אפשר לדעתכן לומר שאנחנו 'מתחפשות' ברשתות החברתיות לא רק בפורים?

הערה למדריך.ה:

התחפוש מאפשרת לנו לתת לאמת הפנימית שלנו לצאת החוצה, ומנגד יכולה להציג את ההפך הגמור מאיתנו. היא יכולה לייצג את כל מה שאנחנו רוצות להיות, או את כל מה שלא. אבל לא משנה למה אנחנו בוחרות להתחפש, השאלה האמיתית היא- למה בחרנו בתחפוש הזה?

15 דק'

מה הציפיות החברתיות שיש בנוגע לתחפושות? - חטיבה

הסבר -

בזמן הקרוב אנחנו נדבר על אחד החגים האהובים במיוחד – חג פורים! כמו שאנחנו כאן במעגל, יש עשרות מעגלים שונים שעוברים תוכן דומה ברחבי הארץ, מטרת הפעילות היא לנהל שיח פתוח ואמיתי על נושא שבא לידי ביטוי כמעט בכל מקום ביום יום שלנו, אבל בגלל שפורים ממש עוד רגע מגיע, נדבר על דימוי גוף ומגדר בהקשרים של החג.

כדי שיהיה לנו נעים ונוח יחד ארצה קודם כל שנעשה תיאום ציפיות למפגש:

- אשמח לשמוע את כולם, כל קול ייחודי ויכול להוסיף לדיון. אני רוצה לעודד אתכם להשתתף ולקחת חלק פעיל.
- באותה נשימה אגיד שיח כאן מקום לכל הדעות והמחשבות, בתנאי שהן נאמרות בצורה מכבדת ואינן פוגעניות. נשתדל להביע את עצמנו ופחות להגיב רק לאחרים. ות, נשאל שאלות וננסה להקשיב בצורה פתוחה.
- נשים לב לקיים תרבות דיון בקבוצה, כשמשווי. מדברת. כולנו נעשה מאמץ להקשיב.
- מתוך כבוד למרחב ורצון לייצר תחושת נוחות ופתיחות – נשים לב שמה שנאמר בקבוצה נשאר בקבוצה ולא יוצא למקומות אחרים. כמובן שמה שאני אומר. ומציגה או על התוכן הכללי שהפעילות אתם. מוזמנים. ות לדבר בשמחה.
- הנושא הזה עלול לעורר אצל כל אחת ואחד מאיתנו תחושות שונות, אני מזמין. אתכם. להיות בהקשבה לעצמכם. ולסמן לי במידה ויש צורך כלשהו שעולה מתוך הנאמר.

הערה למדריך:ה:

חשוב לשים לב שבתוך הקבוצה יש שונות רבות כבר עם הכניסה לחדר, ישנה אפשרות כי יהיה מי שסובלת מהפרעות אכילה, קשיים בדימוי גוף ועוד. מטרת הפתיחה היא רגע להסביר את הנושא, להציג איך יש לנהוג ומה אפשר ואי אפשר לעשות במרחב הקבוצתי. במידת הצורך לאורך הפעילות נחזור להתחלה ונזכיר את התיאום ציפיות ואת הנקודות הרלוונטיות מתוכו.

מתודה 1 - שיתוף

אפשרות ראשונה:

נבקש מכל אחד ואחת מהחניכים. ות לחפש ברשתות החברתיות שלהם. תמונה/סרטון של תחפושת האובה מהשנים האחרונות. כל אחד. ת. יציג לקבוצה את התחפושת, מה? למה היא יפה בעיניי? האם היא מסמלת משהו עבורי?

אפשרות שנייה:

נבקש מכל אחד ואחת מהחניכים. ות לחפש ברשת תחפושת שמעניינת אותה. להתחפש אליה. למה דווקא זו? מה היא מסמלת? מה אני אוהב. ת בה?

הערה למדריך.ה:

ההסתכלות על התחפושות האחרונות יכולה להיות סביב נושאים שונים – מה היא מסתירה ומה היא מבליטה? מה הופך אותה למיוחדת? האם היא מתאימה לכל אחד/ת או דורשת מאפיינים אחרים? ועוד. המטרה המרכזית היא רגע לזכור שלהתחפושות יש משמעות גם עבורי וגם עבור אחרים. ות והיינו רוצים. ולהסתכל עליה בעין ביקורתית.

10 דק'

מתודה 2 – הבעה יצירתית

כל חניך.ה.ת. יקבל דף עם טבלה המחולקת ל-3 משבצות על פי גיל (נספח 1).
נבקש מכל אחד.ת. לבחור תחפושת אחת ולצייר בעמודה המתאימה את התחפושת על פי ההתאמה לגיל.
המטרה היא לצייר את אותה התחפושת בהתאמה לגילאים השונים.
ניתן לאפשר לחפש באינטרנט תמונות מתאימות או להציע לכתוב איזה ציוד נדרש ואיך הציוד נראה בכל גיל.

נחזור למעגל, נציג את התוצרים ונערוך דיון קצר:

- מה משתנה בין הגילאים?
- מה הציפיות השונות מכל גיל?
- מי מחליטה בכל גיל למה אתחפש?

הערה למדריך.ה:

בכל גיל הציפיות החברתיות, ההשפעה שלהן עלינו והיכולת שלנו לבחור באופן עצמאי משתנה. לעיתים, תחפושות בגילאים מבוגרים יותר יהיו חשופות יותר או פרובוקטיביות יותר – כי כך נוהג לחלק מאיתנו או לעיתים כי זו הציפייה החברתית. חשוב לשאול את עצמנו – כמה אני יכולה לבחור בעצמי בגיל שלי את התחפושת שלי? מה הציפייה החברתית? כמה היא משפיעה עליי? ועוד.

10

נספח 1

טושים

10 דק'

מתודה 3 – פירוק

נחשוב ביחד עם הקבוצה – מה הולכת להיות התחפושת הכי נפוצה השנה? למה כולן.ם עתידות.ים להתחפש? (ניתן לבחור תחפושת לבנים או לבנות או את שתיהן).
נחלק את הקבוצה לקבוצות קטנות (3-4 משתתפות.ים בקבוצה). כל קבוצה תצטרך לחשוב על התחפושת הכי נפוצה של השנה ולענות על השאלה:

מה צריך על מנת להתחפש לתחפושת הזו ואיך נדרש להיראות? (ציוד, מבנה גוף, מגדר ועוד).

נחזור לקבוצה, נשתף בתשובות השונות וננסה לחשוב ביחד – האם יש אפשרות לכולם להתחפש לכל דבר?

הערה למדריך.ה:

תחפושות שונות דורשות רמות שונות של חשיפה של הגוף, הסתרה, מבנה גוף מסויים או מגדר מסוים. היכולת שלנו להתחפש תלויה גם בעצמנו, בבחירה אך עשויה להימנע בעקבות השפעות חברתיות וחשש מפני ביקורת חברתית ושיפוטיות.

10 דק'

מתודה 4 – דיון בשאלה

נדון עם הקבוצה בשאלות מתוך מה שעלה במתודות הקודמות ומתוך השאלות הבאות:

- איך מוצגות לנו תחפושות שונות באתרים ובפרסומות?
- מה צריך להיות מבנה הגוף שלנו בשביל תחפושות שונות?
- כמה הגוף חשוף בסוגים שונים של תחפושות? האם זה יהיה נוח לכל אחד ואחת?
- האם יש ציפיות שונות ברמת החשיפה אצל בנים ובנות?
- האם בהתאם לגיל חושפים יותר / פחות? מאיזה גיל?
- מה תחפושת נותנת לי?
- למה אני רוצה / לא רוצה להתחפש?
- מה התחפושת מוסיפה לי? למה היא מחמיאה?
- מה התחפושת מסתירה? על מה היא מגינה?
- מה נחשב תחפושת מגניבה – אסטורנאוטית "רגילה" או דווקא אסטורנאוטית "חשופה"?

הערה למדריך.ה:

תחפושות שונות דורשות רמות שונות של חשיפה של הגוף, הסתרה, מבנה גוף מסויים או מגדר מסויים, אך עם זאת, החופש שלנו הוא אישי ואינו ניתן לנו על ידי אף אחד ואחת. חשוב לבחור את מה שאנחנו רוצים. מהתחפושת שלנו, איך היינו רוצים. ומה היינו רוצים. ות להראות, להסתיר, להדגיש או להבליט.

10 דק'

נספח 1:

גיל 25	גיל 15	גיל 5

מה התחפושית נותנת לי? - תיכון

הסבר -

בזמן הקרוב אנחנו נדבר על אחד החגים האהובים במיוחד – חג פורים! כמו שאנחנו כאן במעגל, יש עשרות מעגלים שונים שעוברים תוכן דומה ברחבי הארץ, מטרת הפעילות היא לנהל שיח פתוח ואמיתי על נושא שבא לידי ביטוי כמעט בכל מקום ביום יום שלנו, אבל בגלל שפורים ממש עוד רגע מגיע, נדבר על דימוי גוף ומגדר בהקשרים של החג.

כדי שיהיה לנו נעים ונוח יחד ארצה קודם כל שנעשה תיאום ציפיות למפגש:

- אשמח לשמוע את כולם, כל קול ייחודי ויכול להוסיף לדיון. אני רוצה לעודד אתכם להשתתף ולקחת חלק פעיל.
- באותה נשימה אגיד שיש כאן מקום לכל הדעות והמחשבות, בתנאי שהן נאמרות בצורה מכבדת ואינן פוגעניות. נשתדל להביע את עצמנו ופחות להגיב רק לאחרים. ות, נשאל שאלות וננסה להקשיב בצורה פתוחה.
- נשים לב לקיים תרבות דיון בקבוצה, כשמשווי. מדברת. כולנו נעשה מאמץ להקשיב.
- מתוך כבוד למרחב ורצון לייצר תחושת נוחות ופתיחות – נשים לב שמה שנאמר בקבוצה נשאר בקבוצה ולא יוצא למקומות אחרים. כמובן שמה שאני אומר. ומציגה או על התוכן הכללי שהפעילות אתם. מוזמנים. ות לדבר בשמחה.
- הנושא הזה עלול לעורר אצל כל אחת ואחד מאיתנו תחושות שונות, אני מזמין. אתכם. להיות בהקשבה לעצמכם. ולסמן לי במידה ויש צורך כלשהו שעולה מתוך הנאמר.

הערה למדריך:

חשוב לשים לב שבתוך הקבוצה יש שונות רבות כבר עם הכניסה לחדר, ישנה אפשרות כי יהיה מי שסובלת מהפרעות אכילה, קשיים בדימוי גוף ועוד. מטרת הפתיחה היא רגע להסביר את הנושא, להציג איך יש לנהוג ומה אפשר ואי אפשר לעשות במרחב הקבוצתי. במידת הצורך לאורך הפעילות נחזור להתחלה ונזכיר את התיאום ציפיות ואת הנקודות הרלוונטיות מתוכו.

מתודה 1 - שיתוף

אפשרות ראשונה:

נבקש מכל אחד ואחת מהחניכים. ות לחפש ברשתות החברתיות שלהם. תמונה/סרטון של תחפושית האובה מהשנים האחרונות. כל אחד. ת. יציג לקבוצה את התחפושית, מה? למה היא יפה בעיניי? האם היא מסמלת משהו עבורי?

אפשרות שנייה:

נבקש מכל אחד ואחת מהחניכים. ות לחפש ברשת תחפושית שמעניינת אותה. להתחפש אליה. למה דווקא זו? מה היא מסמלת? מה אני אוהב. ת בה?

הערה למדריך.ה:

ההסתכלות על התחפושות האחרונות יכולה להיות סביב נושאים שונים – מה היא מסתירה ומה היא מבליטה? מה הופך אותה למיוחדת? האם היא מתאימה לכל אחד/ת או דורשת מאפיינים אחרים? ועוד. המטרה המרכזית היא רגע לזכור שלהתחפושות יש משמעות גם עבורי וגם עבור אחרים. ות והיינו רוצים. ות להסתכל עליה בעין ביקורתית.

10 דק'

מתודה 2 – פירוק

נניח על הרצפה ציר גילאים, החל מגיל שנה ועד גיל 25/30 (ניתן לחלק לקבוצות גיל 0-2, 2-4 וכו' או פשוט להשאיר את הציר ללא קווים).

אפשרות ראשונה:

כל אחד ואחת (או בקבוצות קטנות) יקבלו גיל מתוך הרצף הכרונולוגי ויצטרכו לחפש באינטרנט (או לצייר) תמונה של תחפושת המתאימה לגיל ולהניח את זה במקום הנכון בציר.

אפשרות שנייה:

נחלק את הקבוצה לקבוצות קטנות, נבחר ביחד תחפושת אחת, וכל קבוצה תצטרך לחפש/לצייר את התחפושת המתאימה לכל גיל (לדוגמא: תחפושת אריה – איך היא תראה בגיל שנה, בגיל 5 שנים, בגיל 10 וכו').

נחזור למליאה ונשאל –

- מה אפשר להבין מהתחפושות השונות?
- מה משתנה בין הגילאים? בסגנון התחפושות או בצורת התחפושות?
- מה אפשר ללמוד?
- האם התחפושות השונות מתאימות לכל מבני הגוף? לכל האנשים? למי כן? למי לא?

הערה למדריך.ה:

בהתאם לקבוצה ולמידת העמקה הרצויה ניתן לתכנן את הציר/ים – ציר בנים וציר בנות או ציר אחד. בנוסף, נרצה להסתכל על מה משתנה בתחפושות – האם משתנה הצורה בה אנחנו מתלבשים. ות? מה אנחנו חושפים. ות ולמה? מה אנחנו מסתירים. ות ולמה? כל זאת לצד האמונה בחופש ביטוי גם בלבוש, ושכל אחת ואחד יכולים לבחור ללבוש מה שבא להן.ם.

15 דק'

מתודה 3 – דיון בשאלה

נדון עם הקבוצה בשאלות מתוך מה שעלה במתודות הקודמות ומתוך השאלות הבאות:

- מה תחפושת נותנת לי?
- למה אני רוצה / לא רוצה להתחפש?
- מה התחפושת מוסיפה לי? מה היא חושפת?
- מה התחפושת מסתירה? על מה היא מגינה?
- מה נחשב תחפושת מגניבה – אסטורנאוטית "רגילה" או דווקא אסטורנאוטית "חשופה"?
- האם יש משהו שהייתי רוצה שהתחפושת שלי תעשה עבורי?
- האם סוגים שונים של תחפושות מתאימים לכולם. (מבנה גוף שונה, מגדר, גיל).

הערה למדריך.ה:

תחפושות שונות דורשות רמות שונות של חשיפה של הגוף, הסתרה, מבנה גוף מסויים או מגדר מסוים, אך עם זאת, החופש שלנו הוא אישי ואינו ניתן לנו על ידי אף אחד ואחת. חשוב לבחור את מה שאנחנו רוצים. ות מהתחפושת שלנו, איך היינו רוצים. ות וכמה היינו רוצים. ות להראות, להסתיר, להדגיש או להבליט.

15 דק'

איך באים לידי ביטוי אומץ וגבורה במגילת אסתר? - תיכון

הסבר -

בזמן הקרוב אנחנו נדבר על אחד החגים האהובים במיוחד – חג פורים! כמו שאנחנו כאן במעגל, יש עשרות מעגלים שונים שעוברים תוכן דומה ברחבי הארץ, מטרת הפעילות היא לנהל שיח פתוח ואמיתי על נושא שבא לידי ביטוי כמעט בכל מקום ביום יום שלנו, אבל בגלל שפורים ממש עוד רגע מגיע, נדבר על דימוי גוף ומגדר בהקשרים של החג.

כדי שיהיה לנו נעים ונוח יחד ארצה קודם כל שנעשה תיאום ציפיות למפגש:

- אשמח לשמוע את כולם, כל קול ייחודי ויכול להוסיף לדיון. אני רוצה לעודד אתכם. להשתתף ולקחת חלק פעיל.
- באותה נשימה אגיד שיש כאן מקום לכל הדעות והמחשבות, בתנאי שהן נאמרות בצורה מכבדת ואינן פוגעניות. נשתדל להביע את עצמנו ופחות להגיב רק לאחרים. ות, נשאל שאלות וננסה להקשיב בצורה פתוחה.
- נשים לב לקיים תרבות דיון בקבוצה, כשמשהו מדבר. ת כולנו נעשה מאמץ להקשיב.
- מתוך כבוד למרחב ורצון לייצר תחושת נוחות ופתיחות – נשים לב שמה שנאמר בקבוצה נשאר בקבוצה ולא יוצא למקומות אחרים. כמובן שמה שאני אומר. ת ומציגה או על התוכן הכללי שהפעילות אתם. מוזמנים. ות לדבר בשמחה.
- הנושא הזה עלול לעורר אצל כל אחת ואחד מאיתנו תחושות שונות, אני מזמין. ה אתכם. להיות בהקשבה לעצמכם. ולסמן לי במידה ויש צורך כלשהו שעולה מתוך הנאמר.

הערה למדריך.ה:

חשוב לשים לב שבתוך הקבוצה יש שונות רבות כבר עם הכניסה לחדר, ישנה אפשרות כי יהיה מי שסובלת מהפרעות אכילה, קשיים בדימוי גוף ועוד. מטרת הפתיחה היא רגע להסביר את הנושא, להציג איך יש לנהוג ומה אפשר ואי אפשר לעשות במרחב הקבוצתי. במידת הצורך לאורך הפעילות נחזור להתחלה ונזכיר את התיאום ציפיות ואת הנקודות הרלוונטיות מתוכו.

15

5 דק' ⌚

מתודה 1 - שיתוף

נערוך סבב, נבקש ממישהו. להתחיל לספר את סיפור החג, כאשר יש משהו שהיא.וא לא יודעת, הבאה. בתור ימשיכו וכך הלאה. ננסה להבין את הסיפור המלא של פורים ומגילת אסתר. במידה והסיפור נגמר ויש רצון להמשיך בסבב ניתן להמשיך לשוחח על מנהגי החג והמשמעות שלהם (ניתן להעמיק בנושא בדף הפתיחה).

הערה למדריך.ה:

בכל פעם שעולה דמות מתוך ההגדה ניתן לבקש שיגדירו אותה – מה אנחנו יודעים. ות עליו.ה? מה לא אמרו לנו?
 סיפור המגילה מסופר פעמים רבות בשכבות הצעירות בבתי הספר ובגני הילדים ופחות מוקדש לו זמן בדרך כלל בפעילויות השונות, ניתן כאן להעשיר את הידע, להרחיב את ההכרות עם הסיפור, עם הדמויות ועם ההתרחשויות.

10 דק' ⌚

מתודה 2 – פירוק

נחלק את הקבוצה ל-4 קבוצות קטנות ונסביר:
אנחנו רוצות ים להעניק את אות "גיבורת המגילה" לאחת או יותר מהדמויות השונות במגילה. כל קבוצה תקבל דמות אחרת, ובסיום זמן הלמידה תציג את המסקנות – מדוע היא/וא גיבורת המגילה בעינינו? בסופו של דבר נדון על זה בקבוצה ונחליט – האם בעינינו הוא/יא גיבורה?

כל קבוצה תקבל דף מידע (נספח 1), בו מפורט מידע וקישורים במידת הצורך למידע על הדמות הרלוונטית מתוך המגילה – אסתר, ושתי, מרדכי והמן. מטרת כל קבוצה היא לייצג את המועמד. תשלה בצורה הטובה ביותר על מנת שיזכה באות "גיבורת המגילה".

הערה למדריך:ה:

בזמן העבודה בקבוצות יש לעבור בין הקבוצות השונות, לשאול שאלות נוספות, לנסות להעמיק את המידע ובמידת הצורך גם להחזיק את הצד השני של הדיון.
ניתן מראש להגדיר בכל קבוצה את ה"אופוזיציה" הקבוצתית שמטרה להביע התנגדות או טיעוני נגד לכל טיעון בעד הדמות המוצגת על מנת להעמיק את הידע וההיכרות עם הדמות ולחדד את המסרים של הקבוצה.

נספח 1

15 דק'

מתודה 3 – שיתוף

נחזור למעגל, כל קבוצה תשתף – מדוע הגיבורה שלנו ראוייה לאות "גיבורת המגילה"?
נחשוב ביחד בקבוצה:

- האם ככה נראת גבורה?
- אם זו היתה אישה/ זה היה גבר, האם היינו מתייחסים.ות לזה באותה הצורה?
- האם זהו מעשה/ים אמיץ/ים?
- מה לרוב מלמדות.ים אותנו על הדמות הזו?

הערה למדריך:ה:

במידת הצורך ניתן להגדיר מהי גבורה – "פועלת בנחישות ובאומץ למרות הקושי או הסכנה".
ניתן לראות בכל ארבעת הדמויות גיבורות.ים אך עם זאת לרוב הסיפור המסופר מציג את הדמויות השונות באור אחד – חיובי או שלילי ופחות כדמויות מורכבות יותר – אמיצות יותר או פחות, גיבורות יותר או פחות.
ניתן להחליט כי מישהו/י לא גיבורת המגילה אך צריך להצדיק האם באמת אין שום נחישות או אומץ בעשייה הזו אל מול קושי או סכנה?

10 דק'

מתודה 4 – דיון בשאלה

נדון עם הקבוצה בשאלות מתוך מה שעלה במתודות הקודמות ומתוך השאלות הבאות:
- מה יוצר מנהיגות?

ספיישל פורים - יום האישה

מערך פעילות משותף של: תנועת הצופים העבריים
ופרויקט SELFREE אגף החינוך ויצו- הסתדרות עולמית לנשים

- איך נראת גבורה היום? איך היא נראת במגילה?
- האם נראה שוני בין מה שנחשב גבורה אצל נשים ואצל גברים?
- האם יש מנהיגות גברית ונשית? מה שונה בניהן?
- מה מייחד את המגילה הזו משאר החגים? מה המקום של הנשים בסיפור?
- האם הצלחה נשית היא הצלחה רק שהיא במרחב גברי?
- כמה אנחנו פועלים בתפקידים קלאסיים? גברים מנהיגים, נשים מונהגות? כמה יש מקום לכישורים שלנו, לרצונות שלנו וליכולות שלנו?
- מה הפתיע אותנו/ חידש לנו? כמה אנחנו מכירים. ות את הדמויות בצורה עמוקה ומורכבת?
- האם סיפור המגילה הוא סיפור לילדים. ות? או שגם לנו יש מה ללמוד ממנו?

הערה למדריך:

לחברה יש ציפיות שונות מבנים ובנות, מנשים בהווה או בסיפורים שונים מצופה להיות עדינות, פסיביות או להשתמש לעיתים במיניות שלהן על מנת להצליח להיות "גיבורות". לעומתן, מגברים מצפה להיות חזקים פיזית, ערמומים ולהשתמש בחשיבה מתקדמת. אך לא כך הדבר, ישנן נשים שיפעלו בצורות שונות וגברים שיפעלו בצורות שונות על מנת להנהיג, להיות אמיצות. ים או לפרוץ דרך.

10 דק'

נספחים

הנספחים מצורפים בעמוד הבא

קרנבל המסכות בונציה

למה מתחפשים. ות? למה אני מתחפש.ת?

קרנבל המסכות בונציה הוא אירוע ייחודי המתקיים בעיר ונציה שבצפון מזרח איטליה ומתרחש כל חורף באמצע פברואר ונמשך כשבועיים. במהלך המאה ה-13 החגיגות של הקרנבל נועדו לציין את המעבר מהחורף לאביב. כמו כן, הקרנבל היווה הזדמנות נדירה לבני המעמדות השונים בעיר "להתערבב" אלה באלה, ולהסתיר את זהותם האמיתית למשך שבועות ואפילו חודשים. תקופת הקרנבל נודעו במעשי הוללות ופריקת עול, ואפשרו לבני כל המעמדות בעיר לשמוח כשווים. במאה ה-18 נאסרה פעולת ההתחפשות, וכל שלטון הטיל הגבלות אחרות על המנהג. בתקופתו של בניטו מוסוליני בוטל קרנבל המסכות. ורק בשנת 1980 חידשו האיטלקים את אירועי הקרנבל בשנית. כיום אירוע הפתיחה החגיגי של הפסטיבל מתקיים בכיכר סאן מרקו. ובמסגרת אירוע הפתיחה מתקיימת תהלוכת תחפושות, ובסופו מתקיים מופע זיקוקים מרהיב. מלבד אירועי הרחוב, קרנבל המסכות בונציה ידוע בנשפי הפאר שמתקיימים במהלכו, ממש כמו אלה שהתקיימו בעבר. נשפים אלה מתקיימים באולמות מפוארים ברחבי העיר וכוללים ארוחות וריקודים.

ליל כל הקדושים

למה מתחפשים. ות? למה אני מתחפש.ת?

ליל כל הקדושים או האלווין (באנגלית: Halloween) הוא חג עממי בעל שורשים נוצריים הנחגג בלילה ה-31 באוקטובר, ערב יום כל הקדושים בנצרות המערבית. החג נהוג בעיקר באיים הבריטיים ובצפון אמריקה, אולם הפך נפוץ בארצות רבות בעולם בזכות תרבות הפופ האמריקאית. מקורו של החג נשען, ככל הנראה, על חגיגות השנה החדשה בתרבות האירית הקדומה, בה האמינו כי בלילה זה עולם הרוחות קרוב ביותר לעולם החיים, ולכן ניתן לראות בו את רוחות המתים. מכשפות ובעלי כוחות על טבעיים אחרים עדיין נזכרים בכל רחבי אירלנד בשעה שילדים בתחפושות מפחידות שונות סובבים בחוצות ונושאים בידיהם עששיות אופייניות לחג - דלועים מנוקבים שפרצוף מפחיד גולף בצדם האחד ונר דולק מאיר בתוכם. כפי הנראה, גם מקור המנהג להתחפש בליל כל הקדושים נובע מהחג הקלטי. מחשש שהרוחות ייכנסו באדם, הקלטים התחפשו לרוחות ושדים על מנת לבלבלם.

יום המתים

למה מתחפשים. ות? למה אני מתחפש.ת?

יום המתים הוא חג מקסיקני השייך לחגיגות הקתוליות המוקדשות לזכרם של אבות המשפחה שהלכו לעולמם. החג נחוג ביום הראשון והשני של חודש נובמבר, באותו מועד בו חלים יום כל הקדושים ולאחריו יום כל הנשמות של הכנסייה הנוצרית קתולית. החג נחוג בעיקר במקסיקו, באזורים בהם קיימת קהילה מקסיקנית גדולה בארצות הברית, בפיליפינים, במדינות אחרות באמריקה הלטינית ובברזיל. בחג זה נהוג לבקר בבתי הקברות ובכנסיות, ולהביא נרות ופרחים לקברי אבות המשפחה. על אף נושא החג, אין זה חג עגום והוא נחוג באווירה של קרנבל, בדומה לליל כל הקדושים האמריקאי

מקורו של חג זה בחגיגות של התושבים המקוריים של יבשת אמריקה - התרבות האצטקית. בתרבות האצטקית היה קשור החג למחזוריות בטבע, ולכן היה מקושר למחזוריות החקלאית של זריעה וקציר. החג נחשב לחגה של האלה מיקטקאקיוואדל, "אלת המתים", ובמהלכו נערכו טקסים עבור נשמות הקרובים המתים.

בתחילת החג, נוהגת המשפחה לעלות לקברי אבותיה, לנקותם ולשים עליהם פרחים ונרות. במדינות אמריקה הלטינית מתחפשים הילדים בחלוק לבן ומסיכה לבנה עם ציור גולגולת, ובחלקן עושים תהלוכות בתחפושת זו.

פורים

למה מתחפשים.ות? למה אני מתחפשת.ת?

חג פורים הוא אחד מחגי ישראל, המתקיים ב"ד באדר. על פי המסורת היהודית בחג זה ניצלו היהודים באימפריה הפרסית מרצח עם שזמם לבצע בהם המן האגגי, המשנה למלך אחשוורוש. מקור המסורת במגילת אסתר, על פיה נקרא החג על שום ה'פור' (גורל) שהטיל המן כדי לקבוע את היום שבו יבוצע הטבח ביהודים. בעקבות רצף אירועים המתוארים במגילה, התהפך הגלגל, ובזכות אסתר סוכלה מזימתו של המן שנתלה, והיהודים הם שהרגו באותו יום את אויביהם. מצוות החג כוללות את קריאת מגילת אסתר, מסירת משלוחי מנות ועריכת סעודת פורים שבה מקובל להשתכר 'עד-דלא-ידע'. אחד המנהגים העיקריים של החג הוא עטיית מסכות ולבישת תחפושות. בהגות היהודית ניתנו הסברים שונים למנהג- הסבר אחד הוא שהתחפושת מלמדת על הפער בין המראה החיצוני של אדם לעולמו הפנימי. אך ההסבר המקובל ביותר הוא שכל הדמויות הראשיות בסיפור המגילה מתחפשות במובן מסוים: אסתר המלכה מסתירה את זהותה, את חששותיה ואת כוונותיה; אחשוורוש נראה כאדם העושה ככל העולה על רוחו, אך כל צעדיו מכוונים על ידי הסובבים אותו; המן מציג חזות של נחישות וביטחון עצמי, אך נטפל לחלשים מתוך פחד למעמדו; מרדכי עובד כפקיד נאמן בחצרו של אחשוורוש, אך שומר בסתר על נאמנות מוחלטת לעמו.

אסתר

דף גיבורה

<https://www.929.org.il/page/821/post/22047> הדסה היא אסתר

<https://www.929.org.il/tag/103/post/22181> קדימה להתפכח

<https://www.929.org.il/tag/103/post/22180> העוקץ

<https://www.929.org.il/page/823/post/22041> אל תחרישי

קדימה להתפכח

הדסה היא אסתר

אל תחרישי

העוקץ

וּשְׁתִּי

דף גיבורה

<https://www.929.org.il/page/820/post/21975>

הסכנה הנשית

<https://bit.ly/3X5vHIU>

תספרי לילדים גם על וּשְׁתִּי

<https://www.929.org.il/page/820/post/21972>

שיר בת המלך

שיר בת מלך

הסכנה הנשית

תספרי לילדים גם על וּשְׁתִּי

מרדכי

דף גיבורה

קדימה להתפכח <https://www.929.org.il/tag/103/post/22181>
רכלן מקצועי <https://www.929.org.il/page/823/post/22039>

קדימה להתפכח

רכלן מקצועי

המן
דף גיבורה

<https://www.929.org.il/page/822/post/22015> האסתטיקה של הכבוד
<https://www.929.org.il/page/822/post/22020> איש יהודי היה בשושן

האסתטיקה של הכבוד

איש יהודי היה בשושן